

 Teatr Wielki
w Łodzi
OPERALODZ.COM

SAMSON I DALILA

Teatr Wielki
w Łodzi

27 marca 2019

SPOTKANIE PRASOWE

Sezon 2018 / 2019

www.operalodz.com

Samson i Dalila

Samson et Dalila

OPERA W 3 AKTACH

Grand opera bez happy endu...

Pewien stary meloman zwrócił moją uwagę na temat Samsona, mówiąc mi o librecie Woltera; naszkicował nawet wstępny scenariusz na mój użytek. Tak Saint-Saëns pisał w liście do Henri Colleta, zdradzając jednocześnie swoje pragnienie, by w *Samsonie i Dalili* nawiązać do tradycji oratorium. Stąd zapewne dzieło nie będąc „operą akcji” w swej konstrukcji zawiera więcej walorów czysto melodycznych niż dramatycznych, przewagę muzycznej nastrojowości niż żywej akcji scenicznej. Zresztą libretto opery zamówione u Ferdinanda Lemaire’a uwzględniało liczne sugestie kompozytora, a oparte jest na XVI rozdziale Księgi Sędziów, skąd czerpie tylko najistotniejsze epizody: zwycięstwo Samsona, zdradę Dalili, zemstę i śmierć Samsona.

Saint-Saëns tworzył – z większymi i mniejszymi przerwami – *Samsona i Dalilę* w latach 1868- 1875, by ostatecznie, pod wpływem i z protekcją Franciszka Liszta, oddać swoje dzieło publiczności 2 grudnia 1877 roku na prapremierze w Hoftheater w Weimarze. W ojczyźnie kompozytora – Francji opera trafiła na scenę dopiero 13 lat później; w Operze Paryskiej uroczysta premiera odbyła się w 1892 roku. Opera Saint-Saënsa, mimo efektownej widowiskowości, wielkiej efektowności partii głównych bohaterów i niezwyklej nastrojowości muzycznej nie od razu zdobyła sobie pełne powodzenie. Kolejne jednak realizacje dzieła szybko przyniosły Samsonowi i Dalili zasłużone uznanie krytyki i powodzenie u publiczności ciekawej biblijnych wątków – zauroczonej muzyką, atrakcyjną scenerią i wokalnym popisem głównych bohaterów. Samson i Dalila to typ wielkiej opery historycznej, choć jak przystało na dzieła tego okresu, zawiera sporą porcję operowej liryki.

Polska poznała operę po włosku – w Warszawie w 1903 roku, a po polsku – we Lwowie w 1906. Po wojnie operę Saint-Saënsa wystawiła w 1985 Opera Bałtycka – ze Stefanią Toczyską oraz Opera Wrocławska w 1994 – z Ewą Podleś w partii Dalil

30 marca 2019, godz. 19:00

PREMIERA

31 marca 2019, godz. 19:00

II PREMIERA

04 kwietnia 2019, godz. 18:30

Premiera z Expressem

AUTORZY:

Kompozytor: Camille Saint-Saëns

Autor libretta: Ferdinande Lemaire

REALIZATORZY:

Kierownictwo muzyczne:	Vladimir Kiradjiev
Inszenizacja i reżyseria:	Marek Weiss
Dekoracje:	Katarzyna Sobańska, Marcel Sławiński
Choreografia i kostiumy:	Izadora Weiss
Reżyseria światła i projekcje:	Hektor Werios
Kierownictwo chóru:	Maciej Salski
Asystent dyrygenta:	Marta Kosielska
Asystenci reżysera:	Adam Grabarczyk, Waldemar Stańczuk
Inspicjenci:	Andrzej Kowalik, Zbigniew Pawełczyk

OBSADA:

Samson:	James Lee, Dominik Sutowicz
Dalila:	Bernadetta Grabias, Agnieszka Makówka, Olga Maroszek
Arcykapłan:	Stanisław Kierner, Zenon Kowalski, Rafał Songan
Abimelech:	Andrzej Kostrzewski, Łukasz Motkowicz, Przemysław Rezner
Starzec:	Rafał Piąta, Grzegorz Szostak
Posłaniec:	Przemysław Cierzniewski, Krzysztof Dytus
Filistyn I:	Dawid Kwieciński, Adam Józef Węgliński
Filistyn II:	Arkadiusz Anysza, Andrzej Kostrzewski

Chór, Balet i Orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi

Dyrygent: Vladimir Kiradjiev

STRESZCZANIE LIBRETTA

akt pierwszy

W Ghazie, na wielkim placu przed świątynią filistyńskiego bożka Dagona, Hebrajczycy opłakują swój ciężki los w niewoli Filistynów. Samson – siłacz obdarzony nadludzką mocą – płomiennymi słowami wzywa lud izraelski, aby porzuciwszy bezpłodne skargi i narzekania, zebrał siły do zbrojnej walki o wolność. Udaje mu się poruszyć bierny tłum, obudzić na powrót odwagę i nadzieję w sercach współbraci.

Pojawia się Abimelech, okrutny satrapa Ghazy. Gromi Hebrajczyków za podniesiony nocą tumult i szydzi z żydowskiego Boga. Samson przestrzega Abimelecha przed gniewem Jehowy, a gdy wściekły satrapa rzuca się nań z bronią, siłacz wyrwa mu miecz i na stopniach świątyni kładzie go trupem. Upojeni tym pierwszym zwycięstwem, Hebrajczycy pod wodzą Samsona ruszają do dalszej walki.

Do świątyni Dagona wchodzi stary arcykapłan i wzburzonym głosem wyrzuca Filistynom bierność i tchórzostwo. Gdy goniec informuje go o kolejnych zwycięstwach Samsona, arcykapłan rzuca straszliwe przekleństwa na głowy zbuntowanych Żydów i ich przywódcę.

Nadchodzą starcy hebrajscy, zanosząc dziękczynne modły za szczęśliwą odmianę losu. Powracają też zwycięscy Hebrajczycy z Samsonem na czele. Sprytni Filistyni ukrywają więc swą nienawiść i żądzę zemsty; ich dziewczęta wieńczą Hebrajczyków kwiatami i tańczą na ich cześć, a najpiękniejsza z nich – Dalila, ofiarowuje Samsonowi swoją miłość.

Nie zważając na przestrogi mądrego hebrajskiego starca, Samson poddaje się czarowi pięknej Filistynki.

akt drugi

W swoim domu, w zacisznej dolinie Soreku, Dalila oczekuje Samsona. Niegdyś to on wzgardził jej miłością, teraz ona pragnie zaspokoić swoją dumę, ujrzeć niezwyciężonego siłacza u swoich stóp i zemścić się na nim za klęskę Filistynów, a jeszcze może bardziej - za własną urazę.

Stary arcykapłan Dagona nakłania Dalilę, aby jak najszybciej postarała się wydobyć od Samsona tajemnicę jego nadludzkiej siły; wówczas możliwe będzie jego pokonanie.

Pojawia się Samson, dręczony rozterką i walką wewnętrzną między namiętym uczuciem do Dalili a swym sumieniem i poczuciem obowiązku wobec współbraci. Dalila roztacza przed nim cały swój uwodzicielski kunszt, podsyca jego namiętność obietnicami rozkoszy, żąda jednak dowodu miłości i całkowitego oddania w postaci... wyznania, w czym tkwi tajemnica siły bohatera.

Samson ulega pokusie i wbiega do domu Dalili w ślad za piękną kusicielką. Po niedługiej chwili Dalila przyzywa kryjących się w pobliżu filistyńskich żołnierzy. Siłacz nie jest już zdolny do oporu – obcięcie włosów podczas snu pozbawiło go nadprzyrodzonej mocy.

akt trzeci

Pojmany i oślepiiony Samson musi teraz w więzieniu obracać ciężkie żarna. Najgorsza jednak męką są dlań pełne wyrzutów głosy uwięzionych współtowarzyszy, potęgujące jego poczucie winy.

W wielkiej Sali świątyni Dagona Filistyni święcą swój triumf i cieszą się z poskromienia buntu. Tańce kapłanek ku czci Dagona przeradzają się stopniowo w dzikie bachanalia.

Arcykapłan każe przyprowadzić Samsona, aby móc do syta rozkoszować się jego upadkiem i bezsilnością. Szydzi z dawnego kochanka także Dalila, wyśmiewa go cały tłum pijanych filistyńskich dostojników. Kiedy jednak całe towarzystwo zaczyna bluźnić przeciw Bogu Izraela, Samson w gorącej modlitwie go, by jeszcze raz użył mu swej łaski. I oto nagle Samson odzyskuje utracone moce; opiera się o kolumny unoszące strop sali i nadludzkim wysiłkiem je łamie. Wśród krzyków przerażenia zebranych sklepienie sali zapada się, grzebiąc bluźnierców – i samego Samsona – pod gruzami świątyni.

na podstawie: Józef Kański, *Przewodnik operowy*, PWM 1997

Vladimir Kiradjiev kierownictwo muzyczne

Urodzony w Bułgarii, od roku 1989 mieszka w Wiedniu. Otrzymał dyplom z wyróżnieniem z dyrygentury, kierownictwa chóru i kompozycji na Akademii Muzycznej w Sofii. Dalsze studia kontynuował w Weimarze (1983) u Kurta Masura, w Sienie (1985) u Franco Ferrary i w Warnie (1987) u Karla Österreichera. Na studia podyplomowe w Wyższej Szkole Muzycznej w Wiedniu został zaproszony przez prof. Österreichera w 1988 roku. W roku 1995 był asystentem Rafaela Frühbecka de Burgos przy Borysie Godunowie, a w roku 1996 - Jiri Cout'a przy Eugeniuszu Onieginie w Deutsche Oper w Berlinie. W latach 1991-92 Kiradjiev był kierownikiem artystycznym Wiener Residenzorchester, w 1994 r. dyrygował na Festiwalu Muzycznym w Lucernie. W latach 1995 i 1996 współpracował z reżyserem Götzem Friedrichem i śpiewakami takimi jak René Kollo czy Matti Salminen w Deutsche Oper w Berlinie. Od 1996 r. aż do dziś jest stałym gościem festiwalu operowego w Sigulda (Łotwa), gdzie współpracuje z gwiazdami tej miary, co Anna Netrebko, Elina Garanča, Maija Kovalevska czy Nadja Krasteva. W ostatnich latach zacieśniła się też współpraca dyrygenta z reżyserami Yurijem Alexandrovem i Peterem Sellarsem.

Vladimir Kiradjiev dyrygował m.in.: Litewską Orkiestrą Państwową, orkiestrami Filharmoników Berlińskich, Łotewskiej Filharmonii Narodowej i Sofijskich Filharmoników, Węgierską Orkiestrą Festiwalową, Słowacką Orkiestrą Kameralną Žilina, Orkiestrą Symfoniczną UANL Monterrey, Orkiestrą Symfoniczną Kolumbii, Orkiestrą Symfoniczną w Shenzhen (Chiny), a także w Polsce - orkiestrami filharmonicznymi Gdańska, Lublina, Wrocławia, Łodzi, Białegostoku i Katowic.

Jako dyrygent gościnny prowadził spektakle operowe w Operze Narodowej w Rydze, Operze Narodowej w Sofii, Operze Komicznej, Teatrze Metropol i Deutsche Oper w Berlinie, Operze w Graz, Teatrze Narodowym w Rostocku, Tatarskiej Operze Narodowej w Kazaniu. Bierze także udział w licznych festiwalach, a wśród nich m.in.

w Lucernie, Warszawskiej Jesieni, Wiedeńskich Festwochen, Musica Electronica Nova we Wrocławiu; jest także kierownikiem muzycznym Festspiele Röttingen w Niemczech.

Od sezonu 2008/2009 jest on kierownikiem artystycznym Filharmonii Państwowej w Rzeszowie.

Nagrania płytowe Kiradjieva obejmują muzykę współczesną m.in. Bernharda Langa, Dietera Kaufmanna i Ericha Urbannera, po walce Johanna Straussa i opery Giacomo Pucciniego.

Dyrygent na stałe mieszka w Wiedniu, tam też wykłada w Instytucie Dyrygentury na Uniwersytecie Muzycznym w Wiedniu. Od kilku lat prowadzi także kursy dyrygentury tej uczelni na Międzynarodowej Letniej Akademii Praga-Wiedeń-Budapeszt.

Marek Weiss inscenizacja i reżyseria

Ukończył polonistykę na Uniwersytecie Warszawskim i reżyserię w warszawskiej PWST. Debiutował realizacją *Troilusa* i *Kressydy* Szekspira w Teatrze Narodowym. Jako dyrektor Teatru Muzycznego w Słupsku (1978-81) realizował głównie dramaty Szekspira. Stypendium British Institute umożliwiło mu pobyt w Wielkiej Brytanii. Efektem była realizacja *Hamleta* nagrodzona na festiwalu w Toruniu. 1981-82 reżyser etatowy w Teatrze Narodowym w Warszawie, gdzie wystawił *Czekając na Godota* Becketta. W 1981 roku inscenizował we Wrocławiu prapremierę opery Zbigniewa Rudzińskiego *Manekiny*, zaprezentowaną na Festiwalu w Rennes i Festiwalu Narodów w Sofii. W latach 1982-88 i 1992-95 był głównym reżyserem Teatru Wielkiego w Warszawie. Zrealizował na tej scenie kilkanaście oper. Od 1989 roku przez dwa sezony pełnił funkcję dyrektora Teatru Północnego w Warszawie. W 1991 r. powrócił do Opery Narodowej. Wiele z jego spektakli było prezentowanych w Paryżu, Londynie, Berlinie, Monachium, Wiedniu, Moskwie, Brukseli, Hadze, Luksemburgu, Atenach, Pekinie, Tokio, Jerozolimie i kilkunastu innych miastach Europy i Azji. Za granicą pracował jako reżyser w Bułgarii, Izraelu, Turcji, USA, Korei Południowej, Belgii, Holandii, Słowacji i Finlandii. Wielokrotnie realizował spektakle na festiwalach w Atenach, Jerozolimie, Xanten, Carcassonne, Pafos i Vichy. W latach 1995-2001 był dyrektorem artystycznym Teatru Wielkiego w Poznaniu. Z jego zespołem przygotował realizacje kilkunastu oper. Polska prapremiera *Galiny* Landowskiego w 1999 została zaproszona na EXPO 2000 w Hanowerze. Produkcją *Wolnego strzelca* Webera otworzył nowo odbudowaną scenę Opery Wrocławskiej. Z jej zespołem zrealizował wiele premier oraz wielkie widowiska w Hali Ludowej. We wrześniu 2004 roku został mianowany zastępcą dyrektora artystycznego Opery Narodowej. Rok później, po odwołaniu dyrektora Kaspzyka, zrezygnował ze swojej funkcji. Od 2006 do 2014 był etatowym reżyserem Warszawskiej Opery Kameralnej. Zrealizował tu pięć premier, w tym wysoko ocenione *Così fan tutte* Mozarta. W latach 2008-2016 był dyrektorem naczelnym i artystycznym Opery Bałtyckiej. Weiss przekształcił ten teatr w nowoczesną placówkę z młodym, dynamicznym Bałtyckim Teatrem Tańca. W uznaniu dla tych przekształceń został wraz z żoną Izadorą Weiss, choreografem, z którym stale współpracuje, uhonorowany Pomorską Nagrodą Artystyczną marszałka województwa. Podstawą repertuaru uczynił arcydzieła Mozarta i polskie opery współczesne. Ważną realizacją była *Ariadna na Naxos* Straussa. Spektakl był prezentowany na festiwalu TV Mezzo i transmitowany do wielu krajów świata. Jego kolejny spektakl *Salome* Straussa uznany został przez krytykę za najciekawsze w Polsce

wydarzenie operowe sezonu 2010/11. Światową premierę *Madame Curie* z muzyką Elżbiety Sikory napisaną dla Opery Bałtyckiej Weiss zrealizował w Paryżu na zaproszenie UNESCO. DVD z tego spektaklu otrzymało we Francji prestiżową nagrodę „Orfeusza”. Znaczącym projektem była premiera *Skrzypce Rotszylda* i *Gracze*, w której Weiss połączył muzykę Szostakowicza z kompozycjami jego uczniów: Fleishmana i Meyera. Spektakl uznany został za najciekawsze wydarzenie roku 2013. Wraz z Izadorą Weiss konsekwentnie wprowadzał do repertuaru oparte na sztukach Szekspira spektakle operowe *Makbet* i *Otello* oraz baletowe *Romeo i Julia*, *Sen Nocy Letniej* i *Burzę*. Zwieńczeniem pracy reżyserskiej w Gdańsku stała się *Czarna maska* Pendereckiego pokazana na scenie Opery Narodowej. Po przeniesieniu się do Warszawy zrealizował *Łaskawość Tytusa* Mozarta w Warszawskiej Operze Kameralnej i *Manru* Paderewskiego w Operze Narodowej. Ostatnią realizacją była *Turandot* w Operze Podlaskiej. Te trzy spektakle zrealizował wspólnie z Izadorą Weiss i jej Białym Teatrem Tańca. **Przygotowywana obecnie premiera *Samsona i Dalili* jest czwartą pracą Marka Weissa w Teatrze Wielkim w Łodzi i sto pięćdziesiątą w całym dorobku.**

Marcel Sławiński dekoracje

Pracuje dla teatru, filmu i telewizji. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych – w Katowicach, następnie studiował na Wydziale Scenografii w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Od kilku lat prowadzi autorską Pracownię Scenografii wspólnie z Katarzyną Sobańską na Wydziale Malarstwa w ASP w Katowicach oraz jest kierownikiem Katedry Scenografii Filmu i TV na Wydziale Scenografii w ASP w Warszawie.

Działalność artystyczna artysty obejmuje wiele realizacji teatralnych i filmowych. Wspólnie z Katarzyną Sobańską, z którą z sukcesami współpracuje od kilku lat przygotowali m.in. dekoracje do musicalu *Oliver!* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, za którą otrzymali Złotą Maskę (2010). Współpracował także z Grzegorzem Jarzyną w TR Warszawa (*Bash*, 2004), w Teatrze Polonia w Warszawie z Małgorzatą Szumowską (*Badania terenowe nad ukraińskim seksem*, 2006), Przemysławem Wojcieszkiem (*Darkroom*, 2006), Ingmarem Villqistem (*Balladyna* 2011), (*Kompozycja w błękicie*, 2010). Pracuje także w operze – zrealizował m.in. scenografię do *Czarodziejskiego fletu* Mozarta i *Rigoletta* Verdiego w reż. Marka Weiss-Grzebińskiego.

Na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni w 2011 roku otrzymał Główną Nagrodę za scenografię (wspólnie z Katarzyną Sobańską) do filmu Lecha Majewskiego *Młyn i krzyż*. Za ten sam film otrzymał także Polską Nagrodę Filmową Orzeł. Współpracuje z takimi uznanymi reżyserami filmowymi jak np. Agnieszka Holland (*W ciemności*), za który otrzymał wspólnie z Katarzyną Sobańską Główną Nagrodę za scenografię na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni (2012), Adam Sikora i Ingmar Villqist (*Ewa*), Magdalena Łazarkiewicz (*Maraton tańca*).

Dla Teatru TV zrealizował scenografie w spektaklach reżyserowanych np. przez Wojciecha Nowaka (*Dolina nicości*, *Napis*). Na swoim koncie ma również osiągnięcia i nagrody związane z tworzeniem realizacji dla stacji TVN czy TVP; są to m.in. Nagroda w kategorii The Most Outstanding Promo of the Year w europejskim konkursie organizowanym przez Promax/BDA, Srebrna statuetka dla One Time Only Set Design (najlepsza jednorazowa scenografia) za spot wizerunkowy stacji TVN.

Wspólnie z Katarzyną Sobańską są również autorami scenografii do filmu *Jesteś Bogiem* Leszka Dawida, nagradzanego wielokrotnie na różnych festiwalach filmowych.

Katarzyna Sobańska dekoracje

Scenograf, grafik, malarka. Jest absolwentką Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (1992). Swoje prace wystawiała w galeriach w Katowicach, Warszawie, Gliwicach, Monachium i Londynie. Jako scenograf debiutowała realizacjami związanymi z Telewizyjnym Studium Form i Teatrem TV. Jest autorką licznych projektów scenograficznych dla filmu i teatru. Otrzymała za nie szereg nagród, w tym m.in.: Orzeł - nominacja w kategorii najlepsza scenografia za film *Jesteś Bogiem*, nagroda za scenografię do filmu *Ida* na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, 37 FPFF - nagroda za najlepszą scenografię do filmu *W ciemności*, Polska Nagroda Filmowa Orzeł za najlepszą scenografię do filmu *Młyn i krzyż* (wspólnie z Marcelem Sławińskim), 36 FPFF- nagroda za najlepszą scenografię do filmu *Młyn i krzyż*, Srebrna statuetka w konkursie Promax BDA Promotion, Marketing & Design World Gold Awards 2011 w Nowym Jorku w kategorii One Time Only Set Design; (najlepsza jednorazowa scenografia) za spot wizerunkowy stacji TVN z jesieni 2010 roku. (wspólnie z Marcelem Sławińskim), Śląska Złota Maska za scenografię do spektaklu *Oliver! Lionela Barta* w reżyserii Magdaleny Piekorz w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, Stygmatyczka – Sopot, Krajowy Festiwal Teatru Polskiego Radia i Teatru TV Dwa Teatry - nagroda za scenografię, Angelus, reż. L. Majewski - nominacja do Polskiej Nagrody Filmowej Orzeł w kategorii najlepsza scenografia za rok 2001.

W swoim dorobku filmowym ma współpracę m.in. z Janem Komą, Pawłem Pawlikowskim, Magdą Łazarkiewicz, Konradem Maximilianem, Adamem Sikorą, Maciejem Marczewskim, Tomaszem Wasilewskim, Jerzym Sthurem, Magdaleną Piekorz, Agnieszką Holland, Lechem Majewskim, a w teatrze telewizji z: Maciejem Englertem, Piotrem Łazarkiewiczem, Jarosławem Marczewskim, Krzysztofem Balickim.

Projekty scenograficzne realizowała dla wielu polskich scen teatralnych, w tym m.in. dla teatrów: Teatr Nowy w Zabrzu, Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, Teatr na Woli w Warszawie, Teatr Rozrywki w Chorzowie, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem, Teatr Miejski im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, Teatr Komedia w Warszawie, Teatr Współczesny w Szczecinie, Teatr Studio im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Warszawie.

W Teatrze Wielkim w Łodzi zrealizowała dwie opery – obie w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz - *Rycerskość wieśniacza* Mascagniego (2003) i *Pajace Leoncavalla* (2004).

Izadora Weiss choreografia, kostiumy

Absolwentka Szkoły Baletowej i Akademii Muzycznej w Warszawie. Autorka kilkudziesięciu choreografii do spektakli autorskich i operowych prezentowanych na scenach krajowych i zagranicznych. Przełomowym jej spektaklem stał się Pierwszy Koncert Skrzypcowy Krzysztofa Pendereckiego. Jeden z największych współczesnych choreografów Jiří Kylián po obejrzeniu tego spektaklu zaprosił ją do Nederlands Dance Theater na staż choreograficzny. Wielokrotny pobyt w tym zespole dał jej szansę doskonalenia warsztatu u jego boku, oraz takich twórców jak Hans van Manen, Ohad Naharin i Paul Lightfoot. Była założycielką i dyrektorem artystycznym Bałtyckiego

Teatru Tańca w Gdańsku. W ciągu ośmiu lat zrealizowała w nim 15 autorskich spektakli między innymi *Romeo i Julia*, za który Izadorę Weiss uhonorowano Pomorską Nagrodą Artystyczną. W Warszawskiej Operze Kameralnej wyreżyserowała światową premierę tryptyku Haendla *Tre Donne Tre Destini* uznaną za jedno z najważniejszych wydarzeń teatru muzycznego w Polsce. W 2011 zrealizowała na scenie Teatru Narodowego w Warszawie *Święto wiosny* Igora Strawińskiego. Pod wrażeniem tego spektaklu Jiří Kylián zgodził się przekazać BTT swoje choreografie i połączyć je w jednym wieczorze ze spektaklami Izadory Weiss. *Sen Nocy Letniej* według Szekspira w jej choreografii do muzyki Gorana Bregovića uznano w mediach brytyjskich za najlepszą premierę teatru tańca na świecie w roku 2013. Kolejny projekt Izadory Weiss oraz Jiří'ego Kyliána dla BTT to *Niderlandy*. Nagrodzono go tytułem najlepszego spektaklu roku w Gdańsku, a Izadora Weiss po raz drugi otrzymała nagrodę im. J. Kiepury dla najlepszego choreografa w Polsce. Została też odznaczona przez Ministra Kultury i Sztuki medalem „Gloria Artis”.

Jej Fedra według Racine'a z muzyką Mahlera była prezentowana w londyńskim teatrze The Place i zyskała tam tytuł największego w Londynie tanecznego wydarzenia miesiąca. Ostatnia jej gdańska premiera to *Tristan & Izolda* do wybranych przez choreografkę kompozycji Krzysztofa Pendereckiego. Ta oraz trzy inne jej choreografie były prezentowane w Petersburgu na „Diaghilev International Festival of Arts” Projekt został zrealizowany pod nową nazwą zespołu Biały Teatr Tańca, przy wsparciu Stowarzyszenia Ludwiga van Beethovena oraz Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Rok 2017 zaowocował premierą autorskiego spektaklu *Darkness*, który Izadora Weiss zrealizowała w Polskim Baletcie Narodowym na zaproszenie dyrektora Krzysztofa Pastora. Spektakl został uznany przez krytyków miesięcznika „Teatr” za najlepszą choreografię sezonu 2016/17. Izadora Weiss poświęciła się budowaniu stałego zespołu Białego Teatru Tańca w Warszawie. Temu, między innymi, służył autorski projekt Eros Thanatos inspirowany malarstwem Jacka Malczewskiego z muzyką Karola Szymanowskiego zrealizowany na scenie warszawskiego Teatru Polskiego. Najnowsza premiera BTT to *Eurydyka w piekle* do muzyki Karola Szymanowskiego, Eugene Ysaie'a i Dymitra Szostakowicza. To trzydziesty spektakl autorski Izadory Weiss. Do ostatnich czterech zaprojektowała również dekoracje i kostiumy, podobnie jak do oper reżyserowanych przez Marka Weissa *Łaskawość Tytusa*, *Turandot* i *Samsona i Dalili*. Jest również autorką choreografii do ponad trzydziestu jego realizacji.

Maciej Salski kierownictwo chóru

Absolwent Akademii Muzycznej im. G. i H. Bacewiczów w Łodzi oraz podyplomowych studiów dyrygentury chóralnej na Uniwersytecie Muzycznym Im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie prof. Bogdana Goli. Uczestnik kursów chórmistrzowskich m.in. organizowanych podczas festiwali Legnica Cantac oraz w Haarlem (Holandia) z Ericiem Ericssonem i holenderskim Kammerkoor.

W latach 2001- 2011 był etatowym pracownikiem Chóru Filharmonii Łódzkiej, gdzie w latach 2005-2011 pełnił również funkcję asystenta kierownika chóru; wystąpił z nim kilkakrotnie w charakterze dyrygenta, m.in. podczas Festiwalu Kolory Polski oraz Jubileuszu 40-lecia Chóru Filharmonii Łódzkiej.

W latach 2011-2013 był zastępcą kierownika Chóru Teatru Wielkiego w Łodzi. Jest dyrygentem chórów szkolnych I i II st. Państwowej Szkoły Muzycznej w Piotrkowie Trybunalskim. Od kilkunastu lat kieruje Chórem

Towarzystwa Śpiewaczego im. Stanisława Moniuszki w Radomsku. Kieruje również prawykonaniami utworów muzyki współczesnej podczas festiwalu Musica Moderna w łódzkiej Akademii Muzycznej. Jest założycielem i szefem Jazzowego Chóru Wytwórni.

Od 2015 roku pełni funkcję kierownika Chóru Dziecięcego Teatru Wielkiego w Łodzi. Pod jego kierownictwem zrealizowano koncerty okolicznościowe, a także spektakle w wykonaniu Chóru Dziecięcego Teatru Wielkiego w Łodzi, m.in. *Gdzie mieszka Królowa Śnieżka* (2016), *Od małego do dużego* (2016), *Czarodziejska skrzynia* (2017).

Od listopada 2017 Maciej Salski kieruje zespołem Chóru Teatru Wielkiego w Łodzi.

Kogo usłyszymy w premierowych przedstawieniach?

SAMSON I DALILA

PARTIA	PREMIERA 30.03.2019	II PREMIERA 31.03.2019	PREMIERA Z EXPRESSEM 04.04.2019
SAMSON	Dominik Sutowicz	James Lee	Dominik Sutowicz
DALILA	Agnieszka Makówka	Bernadetta Grabias	Agnieszka Makówka
ARCYKAPŁAN	Zenon Kowalski	Stanisław Kierner	Stanisław Kierner
ABIMELECH	Łukasz Motkowicz	Andrzej Kostrzewski	Łukasz Motkowicz
STARZEC	Rafał Piłka	Rafał Piłka	Rafał Piłka
POSŁANIEC	Krzysztof Dyttus	Przemysław Cierzniewski	Krzysztof Dyttus
FILISTYN PIERWSZY	Adam Józef Węgliński	Dawid Kwieciński	Adam Józef Węgliński
FILISTYN DRUGI	Andrzej Kostrzewski	Arkadiusz Anyszka	Andrzej Kostrzewski

DYREKCJA I REALIZATORZY ZASTRZEGAJĄ, IŻ OBSADY PREMIEROWE MOGĄ ULEC ZMIANIE

 ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. artystycznych
 Krzysztof Marciniak

W tytułowej roli **Samsona** wystąpią:

Dominik Sutowicz, czołowy solista-tenor Teatru Wielkiego w Łodzi, w którym kreował m.in. takie partie tak: Pinkerton w *Madamie Butterfly*, Monrico w *Trubadurze*, Stefan w *Strasznym dworze*, Jontek w *Halce*, Cavaradossi w *Tosce*, Don Jose w *Carmen*. Jego kariera prężnie się rozwija w Polsce jak i za granicą. W ostatnim czasie Artysta wystąpił na scenie Teatru Wielkiego Opery Narodowej (*Straszny Dwór*, *Halka*) i Teatru Wielkiego w Poznaniu (tytułowy *Manru*, *Carmen*, *Straszny dwór*). Wystąpił również w roli

Hoffmanna w *Opowieściach Hoffmanna* w Tiroler Landestheater w Innsbrucku oraz Fińskiej Operze Narodowej.

James Lee – koreański tenor, finalista i laureat wielu międzynarodowych konkursów. W dorobku ma czołowe partie, jak: Monrico (*Trubadur* G. Verdiego), Don Jose (*Carmen*), Radames (*Aida*), Ricardo (*Bal maskowy*). Na scenie Teatru Wielkiego w Łodzi wystąpił w 2016 r. w premierze opery G. Pucciniego *Turandot* jako Kalaf.

W postać **Dalili** wcielił się trzy mezzosopranistki naszego Teatru: Agnieszka Makówka, Bernadetta Grabias i Olga Maroszek.

Agnieszka Makówka, absolwentka słynnego uniwersytetu muzycznego Mozarteum w Salzburgu, laureatka licznych nagród. W TWŁ wystąpiła w ponad dwudziestu tytułach. Obecnie znana jest głównie jako *Carmen* w operze G. Bizeta

oraz Amneris w *Aidzie* Verdiego. Ostatnim jej sukcesem była rola Zofii w prapremierze opery *Człowiek z Manufaktury*.

– *Jako mezzosopran zawsze marzyłam o roli Dalili. Jest niezwykle silną, niezależną kobietą, która ceni sobie wolność. Posiada zdanie wykrystalizowane na każdy temat. Żądna zemsty, ale i miłości. Nie jest proste wykreować na scenie taką postać – musiałam to ćwiczyć w domu przed lustrem, ponieważ sama taka nie jestem. Przyznaję jednak, że pewne cechy charakteru są mi bliskie, więc będzie tam też dużo ze mnie samej.*

– Agnieszka Makówka

Bernadetty Grabias – artystka oprócz kilkunastu ról kreowanych na scenie TWŁ ma w dorobku m.in. współpracę z Teatrem Wielkim Operą Narodową: Suzuki w *Madamie Butterfly*, właścicielka hotelu w operze *Ognisty Anioł* S. Prokofiewa (wystawiana również podczas Aix-en-Provence Festival we Francji w 2018r.). Jest laureatką trzeciej nagrody na prestiżowym Międzynarodowym Konkursie im. Królowej Elżbiety w Belgii (2008r.). Obecnie na naszej scenie kreuje takie role jak *Carmen*, Cześnikowa w *Strasznym dworze*, Książę Orłowski w *Zemście nietoperza*, Suzuki w *Madamie Butterfly*. Jest zatrudniona w Akademii Muzycznej w Łodzi, gdzie prowadzi własną klasę śpiewu solowego.

– *Dalila jest postacią znaną z historii, opowiadań, przekazów biblijnych. Kobieta piękna, ale z bardzo smutną historią. Chcemy pokazać Dalilę, jako złą kobietę, która doznała w swoim życiu wiele cierpień. Ta postać jest niewątpliwie wielkim wyzwaniem dla każdej śpiewaczki, zarówno pod względem wokalnym, jaki i aktorskim. Żeby ukazać emocjonalną złożoność tej postaci, musimy zajrzeć w głąb duszy. Jest to muzycznie bardzo trudne, zwłaszcza dla mezzosopranów. Musimy sięgnąć w piękne, głębokie dźwięki mezzosopranowe oraz ukazać jaskrawość dźwięków z górnej tessitury. Pokazać piękno muzyki francuskiej, jednocześnie oddając jej żywy charakter, zestawiając ze sobą krew i subtelność, czyli wszystko z czego kobieta może się złożyć.*

– Bernadetta Grabias

W partii **Arcykapłana** występują:

Zenon Kowalski – solista Teatru Wielkiego w Łodzi (baryton). Wystąpił w kilkudziesięciu charakterystycznych, w tym tytułowych rolach zdobywając uznanie publiczności oraz krytyki. Ceniony szczególnie za wyjątkowe interpretacje partii takich jak *Rigoletto* G. Verdiego, Sharples w *Madame Butterfly* G. Pucciniego, Maciej oraz Miecznik w *Strasznym dworze* St. Moniuszki, *Eugeniusz Oniegin* P. Czajkowskiego.

Stanisław Kierner (bass-baryton) współpracujący z TWŁ. Swoje umiejętności doskonalił m.in. w Brukseli oraz w Paryżu. W dorobku ma nagrania, koncerty w kraju i za granicą. W Teatrze Wielkim w Łodzi wystąpił jako tytułowy *Holendr Tułacz* w operze Wagnera, a ostatnio w prapremierze *Człowieka z Manufaktury* brawurowo wykonał pierwszoplanową rolę Poznański/Dyrektor.

NADCHODZĄCE WYDARZENIA

27 kwietnia 2019

ZIEMIA OBIECANA – jubileusz na scenie

Spektakl, specjalnie przygotowany przez Graya Veredona na jubileuszowe XV Łódzkie Spotkania Baletowe, będzie obchodził 27 kwietnia jubileusz dwudziestolecia na scenie Teatru Wielkiego w Łodzi.

4 maja 2019

TRAMWAJ ZWANY POŻĄDANIEM w Bydgoszczy

Opera Andre Previn, której polska prapremiera miała miejsce w Teatrze Wielkim w Łodzi w 2018 roku w reżyserii Macieja Prusa, zostanie wystawiona podczas XXVI Festiwalu Operowego w Bydgoszczy. Spektakl został nagrodzony dwoma Złotymi Maskami: za najlepszy spektakl w sezonie 2017/18 oraz dla Joanny Woś za najlepszą rolę wokalnno-aktorską (Blanche DuBois).

5 maja 2019

NIE TAKI „STRASZNY DWÓR”

- z okazji 200. Rocznicy Stanisława Moniuszki, zapraszamy na plac Dąbrowskiego na plenerowe wykonanie, specjalnie przygotowanej na tę okoliczność, nieco lżejszej wersji „Strasznego dworu”. Wstęp wolny.

18 maja 2019

Człowiek z Manufaktury – megawidowisko na Rynku Włóknien Łódzkich

- po prapremierowych spektaklach, które odbyły się w lutym 2019 roku w Teatrze Wielkim w Łodzi przyszedł czas na wystawienie dzieła postindustrialnych przestrzeni na Rynku Włóknien Łódzkich w Manufakturze. Będzie to koncertowe wykonanie ze specjalnie przygotowanymi projekcjami. Wystąpią m.in.: Małgorzata Walewska, Wojciech Pszoniak i Stanisław Kierner w towarzystwie orkiestry Teatru Wielkiego w Łodzi pod batutą Rafała Janiaka.

11 maja – 23 czerwca 2019

XXV Łódzkie Spotkania Baletowe

Łódzkie Spotkania Baletowe to taneczne biennale, które odbywa się w Teatrze Wielkim w Łodzi od 1968 roku i stało się największą i najbardziej prestiżową imprezą tego typu w Polsce i w Europie. To unikalna propozycja gwarantująca różnorodny i stojący na najwyższym poziomie artystycznym program oraz dająca bezpośredni kontakt z najwybitniejszymi tancerzami i choreografami z całego świata.

W jubileuszowej XXV edycji Festiwalu – **od 11/05 do 23/06/2019** – wezmą udział zespoły baletowe światowego formatu takie jak: Balletto del Teatro dell' Opera di Roma (Włochy), Kibbutz Contemporary Dance Company (Izrael), Sara Baras Flamenco Ballet Company (Hiszpania), Sydney Dance Company (Australia) oraz The Tokyo Ballet (Japonia). Na otwarcie ŁSB balet Teatru Wielkiego w Łodzi zaprezentuje premierę w choreografii **Ivana Cavallariego**, wybitnego tancerza i choreografa kierującego obecnie jednym z najznakomitszych zespołów baletowych – Les Grands Ballet Canadiens z Montrealu. Specjalnie dla naszego zespołu baletowego Cavallari tworzy choreografię o życiu Ludwiga van Beethovena pt. „**Silence/Cisza**” do jego muzyki.

PROGRAM:

Teatr Wielki w Łodzi - **CISZA/SILENCE** – 11,12,31/05/2019

Balletto del Teatro dell' Opera di Roma - **LA SYLPHIDE** – 16,17/05/2019

Kibbutz Contemporary Dance Company - **HORSES IN THE SKY** – 24/05/2019 | **MOTHER'S MILK** – 25/05/2019

Ballet Flamenco Sara Baras – **SOMBRAS** – 7,8/06/2019

Sydney Dance Company - **AB [INTRA]** – 18,19/06/2019

The Tokyo Ballet - **THE KABUKI** – 22,23/06/2019

**TEATR WIELKI W ŁODZI
BALLETO DEL TEATRO
DELL'OPERA DI ROMA
BALLET FLAMENCO
SARA BARAS**

**KIBBUTZ CONTEMPORARY
DANCE COMPANY
THE TOKYO BALLET
SYDNEY DANCE
COMPANY**

CYFROWE MUZEUM TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI ZAPRASZA

Założeniem budowy Cyfrowego Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi, jednego z pierwszych tak dużych cyfrowych muzeów w Polsce, było upowszechnienie zasobów artystycznych Teatru. Przy współfinansowaniu Unii Europejskiej powstało miejsce gdzie dostęp do bogatego dziedzictwa ponad 65. letniej tradycji opery w Łodzi jest otwarty dla wszystkich.

Niezapomniane spektakle zniknęły z biegiem lat ze sceny teatralnej, ale trwają nadal w pamięci nie jednego widza. Teraz można przypomnieć je sobie oglądając zdjęcia czy przeglądając zdigitalizowane programy. Prace nad serwisem trwały ponad 2 lata. W tym czasie zdigitalizowano ponad 7000 zdjęć, prawie 270 programów i tyle samo plakatów i afiszy. Najbardziej jednak interesującą częścią programu jest digitalizacja kostiumów. Z ponad 800 szt. kostiumów powstały modele 3D, które można zobaczyć w najdrobniejszych szczegółach. To oczywiście nie są jeszcze wszystkie zasoby Teatru. Prace nad digitalizacją trwają nadal a muzeum jest cały czas uzupełniane. W chwili obecnej zamieszczone zdjęcia otrzymują opisy aby nie było wątpliwości kogo na nich oglądamy. Szczególne miejsce w Cyfrowym Muzeum będzie miała edukacja, oprócz zachowania dziedzictwa kulturowego, to teraz priorytetowa sprawa. Dla najmłodszych powstaną w najbliższym czasie ciekawe gry i zabawy wirtualne, ale już teraz można pokusić się o rozwiązanie operowej krzyżówki czy sprawdzić swoją wiedzę w operowych rebusach.

Mamy nadzieję, że oferta zarówno repertuarowa jak i edukacyjna Teatru Wielkiego w Łodzi spotka się z Państwa miłym przyjęciem, zachęamy do odwiedzenia Cyfrowego Muzeum jak i do przyścia na spektakle do budynku Teatru Wielkiego w Łodzi. Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi można znaleźć pod adresem: www.cyfrowemuzeum.operalodz.com

Całkowita wartość projektu: 914 713,23 PLN

Wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 296 702,70 PLN

Okres realizacji: 2016-2019

W ramach projektu zdigitalizowano: 796 kostiumów, 268 programów, 100 plakatów i afiszy oraz 5561 zdjęć.

www.operalodz.com

TEATR WIELKI W ŁODZI

z-ca dyrektora ds. artystycznych

KRZYSZTOF MARCINIAK

plac Dąbrowskiego, 90-249 Łódź

e-mail: teatr@teatr-wielki.lodz.pl

www.operalodz.com

BIURO OBSŁUGI WIDZÓW

czynne od poniedziałku do piątku: 8.00 – 16.00

tel. 42 633 31 86

tel./fax: 42 639 87 49

e-mail: widz@teatr-wielki.lodz.pl

KASY BILETOWE

czynne od poniedziałku do soboty: 12.00 – 19.00

niedziele i święta (gdy grane jest przedstawienie): 15.00 – 19.00

tel. 42 633 77 77

BIURO PROMOCJI

Czynne od poniedziałku do piątku: 8.00 – 16.00

tel. 42 647 20 99

e-mail: promocja@teatr-wielki.lodz.pl

Autor plakatu: Mariusz Andryszczyk

Partnerzy:

